

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
Кафедра наук про здоров'я

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з наукової
роботи ДВНЗ «УжНУ»
Іван МИРОНІУК
Іван Миронюк 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУЧАСНІ ПІДХОДИ
ДО БІО-ПОВЕДІНКОВИХ ТА ЕПІДЕМІОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Рівень вищої освіти	третій
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	229 Громадське здоров'я
Освітня програма	Громадське здоров'я
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

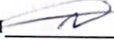
Ужгород 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасні підходи до біо-поведінкових та епідеміологічних досліджень здоров'я населення» для здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти галузі знань **22 Охорона здоров'я спеціальності 229 Громадське здоров'я освітньої програми «Громадське здоров'я» (2024 р.)**.

Розробники: Миронюк І.С., д. мед. н., професор, професор кафедри наук про здоров'я

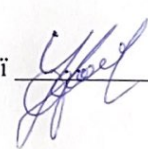
Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри наук про здоров'я

протокол № 16 від «22» червня 2024 р.

В.о. завідувача кафедри Мар'яна ДУБ

Схвалено науково-методичною комісією факультету здоров'я та фізичного виховання

протокол № 12 від «27» червня 2024 р.

Голова науково-методичної комісії Фелікс ФІЛАК

© Кафедра наук про здоров'я, 2024 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2024 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом		
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання	Вечірня форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:		
Загальна кількість годин – 120	1-й	1-й	1-й
Кількість модулів – 1	Семестр:		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,2 самостійної роботи – 4,8	1-й	1-й	1-й
	Лекції:		
	24 год.	8 год.	24 год.
	Практичні:		
	24 год.	6 год.	24 год.
Вид підсумкового контролю: екзамен	Лабораторні:		
	-	-	-
Форма підсумкового контролю: усна/письмова	Самостійна робота:		
	72 год.	106 год.	72 год.

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Сучасні підходи до біо-поведінкових та епідеміологічних досліджень здоров'я населення» є підготовка здобувачів вищої освіти третього рівня (докторів філософії) спеціальності 229 «Громадське здоров'я» відповідно до освітньої програми «Громадське здоров'я» з питань розробки програми, дизайну та методології досліджень у сфері вивчення стану здоров'я населення, епідеміології негативних явищ, патологічних станів і хвороб серед населення та поведінкових моделей, пов'язаних зі здоров'ям.

Відповідно до освітньо-наукової програми «Громадське здоров'я», вивчення дисципліни дозволяє формувати у здобувачів вищої освіти такі компетентності:

Загальні:

- Здатність до абстрактного мислення, синтезу, аналізу та оцінки, сучасних наукових досягнень, генерування нових наукових знань при плануванні та проведенні наукових досліджень та практичних завдань системи громадського здоров'я (ЗК 01).
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 02).
- Здатність пошуку наукової інформації у сучасних вітчизняних та закордонних інформаційних базах з використанням традиційних та сучасних інформаційних технологій (ЗК 03).
- Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері громадського здоров'я, оцінювати та забезпечувати якість виконаних досліджень (ЗК 04).
- Здатність розв'язувати комплексні проблеми громадського здоров'я на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності (ЗК 05).
- Здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК 07).
- Здатність до праці в науковому колективі, уміти вести наукову дискусію, при необхідності бути лідером в організації роботи наукового колективу (ЗК 09).
- Здатність до планування та здійснення особистого професійного безперервного розвитку при цьому бути критичним та самокритичним (ЗК 12).

Спеціальні (фахові):

- Здатність до набуття компетенцій з визначення актуальності, планування та проведення оригінальних досліджень з використанням сучасних методів з проблем громадського здоров'я з досягненням наукових результатів, які створюють нові знання та мають практичне значення і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з громадського здоров'я та суміжних галузей (СК1).
- Здатність до критичного осмислення проблем, інноваційних проектів та стратегічних напрямів у навчанні, професійній і дослідницькій діяльності на державному та регіональному рівнях громадського здоров'я на засадах міжсекторального підходу (СК2).
- Здатність пошуку наукової інформації у сучасних вітчизняних та закордонних інформаційних базах з використанням традиційних та сучасних інформаційних технологій (СК3).
- Здатність планувати, організовувати та здійснювати оригінальні наукові дослідження з актуальних проблем сфери громадського здоров'я, готувати аналітичні матеріали та наукові доповіді, здійснювати їх оприлюднення (СК6).
- Здатність здійснювати епідеміологічний аналіз інфекційних та не інфекційних захворювань, виявляючи групи ризику, території ризику, фактори ризику, час ризику з розробкою та реалізацією профілактичних програм та заходів (СК8).
- Здатність до виявлення зв'язків між сучасними концепціями науки з організації охорони здоров'я та використання даних з доведеною ефективністю (СК10).
- Здатність формулювати висновки, розробляти прогнози та проводити аналіз впливу різних детермінант на здоров'я населення, визначати потреби різних груп населення щодо

збереження здоров'я, базуючись на інформації отриманій із систем епідеміологічного нагляду та моніторингу стану навколишнього середовища (СК13).

– Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в сфері громадського здоров'я та дотичні до неї міждисциплінарні проекти та забезпечувати лідерство під час їх реалізації (СК 14).

– Здатність до лідерства у сфері захисту здоров'я та благополуччя населення з використання даних доказового менеджменту та особистої доказової бази даних (СК 15).

– Здатність переосмислювати наявне та створювати нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі соціальні, наукові, культурні, етичні та інші проблеми (СК16).

– Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати міждисциплінарних наукових досліджень у сфері громадського здоров'я (СК 17).

– Здатність формулювати висновки, розробляти прогнози та аналізувати вплив різних детермінант на здоров'я населення, визначати потреби різних груп населення щодо збереження здоров'я, базуючись на інформації, яка отримана за результатами епідеміологічного аналізу, моніторингу стану довкілля та діяльності системи громадського здоров'я і проводити аналіз сучасних викликів глобального здоров'я та наслідків для громадського здоров'я війни із рф (СК18).

– Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, глибоке розуміння англомовних наукових тестів у сфері громадського здоров'я (СК 19).

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумов вивчення навчальної дисципліни «Сучасні підходи до біо-поведінкових та епідеміологічних досліджень здоров'я населення» через опанування навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП) немає.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Громадське здоров'я», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері громадського здоров'я і на межі галузей знань, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з філософії, отримання нових знань та здійснення інновацій.	ПР 1
Планувати і виконувати теоретичні дослідження у сфері громадського здоров'я та з дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного інструментарію та дотриманням норм професійної і академічної етики, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.	ПР 2
Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми громадського здоров'я державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.	ПР 3
Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу проблем громадського здоров'я, прикладних досліджень, наявні літературні дані; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого інтелектуального та соціокультурного контекстів.	ПР 4
Розробляти та реалізовувати наукові та інноваційні проекти, які дають можливість створити нове цілісне знання та професійну практику і розв'язувати значущі наукові проблеми громадського здоров'я, а також програмні документи (стратегії, пріоритетні напрями, програми, концепції), з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів, міжнародного досвіду, правового і ресурсного забезпечення.	ПР 6

Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.	ПР7
Моделювати і прогнозувати розвиток епідеміологічного процесу, стану здоров'я населення, тенденції розвитку сфери громадського здоров'я, її управлінської, експертної та іншої діяльності.	ПР 8
Знати та дотримуватися основних засад академічної доброчесності, загального культурного кругозору та етичних міркувань у науковій і освітній (педагогічній) діяльності.	ПР 9
Уміти застосовувати сучасні інформаційно-інноваційні методи і комунікативні технології в науковій, освітній (педагогічній) і професійній діяльності задля забезпечення громадської підтримки прийняття управлінських рішень та реалізації ефективного професійного розвитку. Брати участь у наукових дискусіях, критичних діалогах на вітчизняному та міжнародному рівнях, відстоювати свою наукову позицію з громадського здоров'я державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.	ПР 10
Уміти працювати з різними джерелами, здійснювати, обробляти, аналізувати та систематизувати отриману інформацію, уміти працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами, такими як Web of Science, Scopus та ін.	ПР 11

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Сучасні підходи до біо-поведінкових та епідеміологічних досліджень здоров'я населення»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Планувати і виконувати дослідження у сфері громадського здоров'я та з дотичних міждисциплінарних напрямів на основі передових концептуальних та методологічних знань з використанням сучасного інструментарію та дотриманням норм професійної і академічної етики, доброчесності критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.	ПР1 ПР2 ПР9
Здійснювати дослідження у сфері громадського здоров'я на основі правильно сформульованих гіпотез; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, здобуті шляхом пошуку, оброблення та аналізу необхідної інформації з різних джерел (бібліографічні і реферативні бази даних, наукометричні платформ Web of Science, Scopus та ін.); аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого інтелектуального та соціокультурного контекстів.	ПР4 ПР7 ПР11
Презентувати та обговорювати результати досліджень, наукові та прикладні проблеми громадського здоров'я, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях, на основі яких моделювати і прогнозувати розвиток епідеміологічного процесу, стану здоров'я населення, тенденції розвитку сфери громадського здоров'я, її управлінської, експертної та іншої діяльності.	ПР3 ПР6 ПР8 ПР10
Розробляти та реалізовувати наукові та інноваційні проекти з метою створення нових цілісних знань та професійної практики вирішення значущих наукових проблем громадського здоров'я, а також програмні документи (стратегії, пріоритетні напрями, програми, концепції), з врахуванням всіх важливих чинників.	ПР6 ПР10

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- екзамен;
- тести;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: індивідуальне усне опитування, індивідуальне письмове опитування, тестовий контроль (I-II рівня) (письмовий та онлайн), вирішення типових практичних завдань.

Форма модульного контролю: письмова модульна контрольна робота (теоретичні питання, тестові та практичні завдання)

Форма підсумкового семестрового контролю: усний /письмовий (онлайн) екзамен.

Навчальний матеріал дисципліни згрупований в один модуль. Освоєння навчального матеріалу проводиться упродовж одного семестру. Поточний модульний контроль проводиться шляхом оцінювання навичок здобувачів під час занять, тестового контролю, перевірки домашніх завдань, аналізу відвідування та відробок.

При оцінюванні засвоєння матеріалу здобувачу за усну відповідь виставляються оцінки за 4-бальною шкалою з використанням прийнятих у ЗВО критеріїв оцінювання. **Оцінка «відмінно»** виставляється за умови, якщо здобувач знає зміст заняття та лекційний матеріал у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок; вільно вирішує тестові і ситуаційні задачі, а також практичні завдання будь-якого рівня складності. **Оцінка «добре»** виставляється, якщо здобувач знає зміст заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно і систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання студент відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках. **Оцінка «задовільно»** ставиться здобувачеві на основі знання всього змісту заняття та при задовільному рівні його розуміння. Здобувач освіти спроможний вирішувати спрощені завдання за допомогою навідних питань; частково вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі в ряді простих випадків; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені прості запитання відповідає вірно. **Оцінка «незадовільно»** виставляється у випадках, коли знання і уміння здобувача освіти є нижчими за критерії задовільної оцінки.

У робочій програмі був застосований такий принцип конвертації традиційної системи оцінювання в бали (таблиця 1):

Таблиця 1

Конвертація традиційної системи оцінювання в бали:

Традиційна оцінка	Конвертація у бали
«5»	10-8
«4»	7-5
«3»	4-2
«2»	1 (0 балів за знання та 1 бал – за присутність на занятті)

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота								Модульна контрольна робота	Сума	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8			CP
30 ¹								20	50	100

T1, T2 ... – теми CP – самостійна робота

¹ - відповідно до наступної таблиці «Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни»

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
1. Практичні заняття:	11	30
1.1. Письмове чи онлайн тестування при тематичному оцінюванні	4	10*
1.2. Усна відповідь	5	10*
1.3. Практична задача	1	10
2. Самостійна робота (виконання індивідуального проекту)	2	20
3. Модульна контрольна робота	1	50
Разом		100

*- розраховується як середній бал за всі практичні

Оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти

Оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

Кількість балів за різні види самостійної творчої роботи залежить від її обсягу і значимості, але не більше 10 балів (таблиця 2). Ці бали додаються до суми балів, набраних здобувачем за поточну навчальну діяльність.

Самостійна робота передбачає виконання 2 індивідуальних творчих проєктів:

- 1) Розробка проєкту дизайну одного епідеміологічного або біо-поведінкового дослідження за темою дисертаційної роботи здобувача.
- 2) Визначення і обґрунтування виду/видів дослідження, які є доречними та цільовими для досягнення поставленої мети та завдань дисертаційної роботи.

Таблиця 2

Критерії оцінювання самостійної роботи

модуль 1	Критерії оцінювання
9-10	Здобувач повною мірою розкриває питання, винесені для самостійного опрацювання, вільно оперує поняттями і науковою термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну думку щодо відповідної теми і здатний аргументовано її доводити.
6-8	Загалом матеріал самостійної роботи викладений достатньо повно, але є певні помилки при виконанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, трапляються неточності, деякі питання розкриті неповністю.
3-5	Здобувач неповністю розкриває питання, винесені для самостійного опрацювання, слабо розуміє їх сутність, намагається робити висновки, але при цьому припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно, непослідовно.
1-2	Виконана робота виглядає нашвидку зробленою чи незакінченою. Наявні значні фактичні помилки, незрозумілості, нерозуміння теми або невідповідність викладеного матеріалу передбаченій темі для самостійного опрацювання.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Упродовж семестру з дисципліни проводиться одна модульна контрольна робота (МКР). Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок студентів у межах окремого змістового модулю здійснюються за 100-бальною шкалою. МКР складається з вирішення тестових завдань та теоретичних питань. Розподіл балів за результат виконання МКР визначається таким чином: максимально 50 балів – МКР (таблиця 3).

На виконання письмового компонента МКР відводиться до двох академічних годин. В МКР є 10 тестових завдань і 3 теоретичні питання. Правильна відповідь за кожний окремий тест

оцінюється в 2 бали, за теоретичне питання – у 10 балів. За допомогою письмової модульної контрольної роботи оцінюється ступінь засвоєння пройденого матеріалу за максимальною рейтинговою оцінкою – 50 балів (див. табл. 3).

Здобувач освіти, який не з'явився на МКР з *поважної причини*, може пройти його у визначений кафедрою термін.

Таблиця 3

Шкала контролю модульної контрольної роботи

Показники	Бали
Письмова модульна контрольна робота:	0-50
- тестові завдання (за кожну правильну відповідь нараховується 2 бали)	0-20
- теоретичні питання (за кожну правильну відповідь нараховується 10 балів)	0-30
Загальна оцінка	0 - 50

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни проводиться у вигляді екзамену в кінці семестру і дає можливість визначити кінцевий ступінь рівня і якості засвоєння теоретичних знань та практичних вмінь і навичок з даної дисципліни. Максимальна оцінка з підсумкового семестрового контролю становить 100 балів.

Переведення даних 100-бальної шкали у оцінки за національною шкалою та шкалою ЄКТС здійснюється в порядку, зазначеному в таблиці 4.

Здобувачі освіти, підсумкова модульна оцінка яких становить 35-59 балів, зобов'язані пройти підсумковий (семестровий) контроль у формі екзамену, що передбачено робочим навчальним планом.

Таблиця 4

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання у оцінки за національною шкалою та шкалою ЄКТС

Сума балів	Оцінка ЄКТС	оцінка за національною шкалою	
		екзамен, диф. залік	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	не зараховано
35-59	FX	незадовільно	
0-34	F		

До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються здобувачі, які не виконали умови договору про навчання та усі види обов'язкових робіт (самостійних завдань, рефератів тощо), передбачених робочою програмою, а також підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Відповідальний працівник у відомості проти прізвища такого здобувача робить позначку «недопущений».

Якщо підсумкова модульна оцінка становить 60 і більше балів, то за згодою здобувача освіти вона може бути зарахована як підсумкова семестрова оцінка з навчальної дисципліни. Вона може бути виставлена у відомість обліку успішності та залікову книжку (індивідуальний навчальний план) до початку екзаменаційної сесії, відразу після оголошення результатів останнього модульного контролю. При цьому присутність здобувача є обов'язковою. Для підвищення позитивної оцінки надається одна спроба. При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи здобувача освіти протягом семестру.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

- Тема 1.** Загальний огляд методів та інструментів епідеміологічних досліджень у сфері громадського здоров'я
- Тема 2.** Інцидентність – базовий показник оцінки стану здоров'я населення, види та сфери використання
- Тема 3.** Превалентність – базовий показник оцінки стану здоров'я населення, види та сфери використання
- Тема 4.** Обсерваційні аналітичні дослідження – методологія дослідження «випадок-контроль»
- Тема 5.** Обсерваційні аналітичні дослідження – методологія перехресних досліджень
- Тема 6.** Обсерваційні аналітичні дослідження – методологія когортних досліджень
- Тема 7.** Інтерпретація результатів досліджень для громадського здоров'я: причинно-наслідковий зв'язок
- Тема 8.** Концептуальна модель досліджень у сфері громадського здоров'я

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна (вечірня)					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
1-й семестр						
Тема 1. Загальний огляд методів та інструментів епідеміологічних досліджень у сфері громадського здоров'я	15	4	2	-	-	9
Тема 2. Інцидентність – базовий показник оцінки стану здоров'я населення, види та сфери використання	15	2	4	-	-	9
Тема 3. Превалентність – базовий показник оцінки стану здоров'я населення, види та сфери використання	15	4	4	-	-	7
Тема 4. Обсерваційні аналітичні дослідження – методологія дослідження «випадок-контроль»	15	4	2	-	-	9
Тема 5. Обсерваційні аналітичні дослідження – методологія перехресних досліджень	15	4	2	-	-	9
Тема 6. Обсерваційні аналітичні дослідження – методологія когортних досліджень	15	2	4	-	-	9
Тема 7. Інтерпретація результатів досліджень для громадського здоров'я: причинно-наслідковий зв'язок	14	2	2	-	-	10
Тема 8. Концептуальна модель досліджень у сфері громадського здоров'я	14	2	2	-	-	10
Модульна контрольна робота	2	-	2	-	-	-
Разом за семестр	120	24	24	-	-	72

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: заочна					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	Самостійна робота	
1-й семестр						
Тема 1. Загальний огляд методів та інструментів епідеміологічних досліджень у сфері громадського здоров'я	15	2	-	-	-	13
Тема 2. Інцидентність – базовий показник оцінки стану здоров'я населення, види та сфери використання	15	2	-	-	-	13
Тема 3. Превалентність – базовий показник оцінки стану здоров'я населення, види та сфери використання	15	2	-	-	-	13
Тема 4. Обсерваційні аналітичні дослідження – методологія дослідження «випадок-контроль»	15	-	2	-	-	13
Тема 5. Обсерваційні аналітичні дослідження – методологія перехресних досліджень	15	-	2	-	-	13
Тема 6. Обсерваційні аналітичні дослідження – методологія когортних досліджень	15	-	2	-	-	13
Тема 7. Інтерпретація результатів досліджень для громадського здоров'я: причинно-наслідковий зв'язок	15	1	-	-	-	14
Тема 8. Концептуальна модель досліджень у сфері громадського здоров'я	15	1	-	-	-	14
Модульна контрольна робота	-	-	-	-	-	-
Разом за семестр	120	8	6	-	-	106

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№п.п	Назва теми	Кількість годин	
		денна вечірня	заочна
1.	Загальний огляд методів та інструментів епідеміологічних досліджень у сфері громадського здоров'я	2	-
2.	Інцидентність – базовий показник оцінки стану здоров'я населення, види та сфери використання	4	-
3.	Превалентність – базовий показник оцінки стану здоров'я населення, види та сфери використання	4	-
4.	Обсерваційні аналітичні дослідження – методологія дослідження «випадок-контроль»	2	2
5.	Обсерваційні аналітичні дослідження – методологія перехресних досліджень	2	2
6.	Обсерваційні аналітичні дослідження – методологія когортних досліджень	4	2
7.	Інтерпретація результатів досліджень для громадського здоров'я: причинно-наслідковий зв'язок	2	-
8.	Концептуальна модель досліджень у сфері громадського здоров'я	2	-
10.	МКР	2	-
	РАЗОМ	20	6

6.4. Самостійна робота

№ п.п	Назва теми	Кількість годин	
		денна вечірня	заочна
1.	Ознайомлення за даними наукової літератури з прикладами найбільш поширених методик проведення епідеміологічних та біо-поведінкових досліджень, що використовуються при оцінці стану здоров'я населення	9	13
2.	Вивчення сфери використання показника інцидентності при оцінці стану здоров'я населення. Підбір прикладів застосування та інтерпретації показників кумулятивної і точкової інцидентності в дослідженнях, близьких за тематикою до дисертаційного дослідження за даними наукових публікацій.	9	13
3.	Вивчення сфери використання показника превалентності при оцінці стану здоров'я населення. Підбір прикладів застосування та інтерпретації показників превалентності в дослідженнях, близьких за тематикою до дисертаційного дослідження за даними наукових публікацій.	7	13
4.	Ознайомлення з методологією дослідження «випадок-контроль» за даними наукової літератури. Визначення поширених дизайнів досліджень, де застосовується у сфері громадського здоров'я. Ознайомлення з прикладами застосування показника відношення шансів за даними аналізу наукової літератури. Вивчення обмеження досліджень типу «випадок-контроль», правила застосування таблиці «2x2» у дослідженнях «випадок-контроль». Опанування показника відношення шансів (OR), його розрахунок та інтерпретація	9	13
5.	Ознайомлення з методологією перехресних епідеміологічних дослідження за даними наукової літератури. Визначення поширених дизайнів досліджень, де застосовується у сфері громадського здоров'я. Ознайомлення з прикладами застосування показника відносного ризику (RR) за даними аналізу наукової літератури. Вивчення переваг та недоліків перехресних досліджень, відмінностей перехресних та лонгітудинальних досліджень	9	13
6.	Ознайомлення з методологією когортних епідеміологічних дослідження за даними наукової літератури. Визначення поширених дизайнів досліджень, де застосовується у сфері громадського здоров'я. Ознайомлення з прикладами критеріїв виключення осіб когорти спостереження дослідження для різних дизайнів дослідження за даними аналізу наукової літератури. Ознайомлення з правилами формування когорт та особливостями проспективних та ретроспективних когортних досліджень	9	13
7.	Ознайомлення з прикладами визначення причинно-наслідкових зв'язків в дослідженнях у сфері громадського здоров'я. Пошук і опрацювання підходів та прикладів пошуку і виключення конфаундінгу в дослідженнях за даними аналізу наукових публікацій. Підбір прикладів позитивного та негативного конфаундінгу. Ознайомлення з моделлю «достатньої причинності» К.Ротмана. Вивчення видів помилок дослідження: Випадкова помилка, випадкова помилка класифікації та систематична помилка оцінки.	10	14
8.	Ознайомлення з класичними і популярними стандартними моделями досліджень у сфері громадського здоров'я за даними аналізу наукових публікацій. Визначення результуючої (залежної) змінної та факторів впливу (незалежної змінної) епідеміологічного або біо-поведінкового дослідження за темою дисертаційної роботи здобувача.	10	14
	РАЗОМ	72	106

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Обладнання: фліп-чарт, мультимедійний проектор, комп'ютер (стаціонарний чи ноутбук), сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ».

8. ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Основні форми навчального процесу при вивченні дисципліни «Сучасні підходи до біо-поведінкових та епідеміологічних досліджень здоров'я населення»:

- навчальні заняття (лекції, практичні заняття, консультації);
- самостійна робота;
- робота в наукових бібліотеках та мережі Інтернет;
- контрольні заходи (поточне оцінювання, модульне оцінювання, підсумкове оцінювання).

З метою активізації навчально-пізнавальної діяльності аспірантів при вивченні дисципліни «Сучасні підходи до біо-поведінкових та епідеміологічних досліджень здоров'я населення» використовуються різноманітні методи навчання, а саме: вербальні (словесні), наочні та практичні методи, які включають в себе як подання матеріалу викладачем (лекція, розповідь, пояснення, бесіда), так і роботу здобувачів з літературою (підручником, довідковою, науково-популярною, періодичною науковою і навчальною літературою) та комп'ютерними програмами чи глобальною мережею Інтернет; роботу з роздатковим матеріалом, написання есе, виконання тестових завдань та ін..

Метод викладання навчального матеріалу визначаються викладачем в залежності від цілей і завдань, виду занять, змісту теми, можливостей (інтелектуальних, психологічних, морально-етичних тощо) аспірантів, наявних умов і часу, відведеному для вивчення теми.

У ході лекцій використовуються наступні методи: пояснювально-ілюстративний, або інформаційно-рецептивний метод (розповідь, лекція, пояснення, робота з роздатковим матеріалом, підручником, демонстрація та ін.), проблемний метод подачі навчального матеріалу, частково-пошуковий або евристичний методи, коли викладач розділяє проблему на частини, студенти здійснюють окремі кроки щодо розв'язування підпроблем. Під час викладання навчального матеріалу лекції використовується мультимедійна презентація.

Перелік методів навчання, що використовуються у процесі вивчення дисципліни:

За типом пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; проблемного викладу; дослідницький; аналітичний; індуктивний; дедуктивний.

За основними етапами процесу: формування знань; формування умінь і навичок; застосування знань; узагальнення; закріплення; перевірка.

За системним підходом: стимулювання та мотивація; контроль та самоконтроль.

За джерелами знань: словесні – розповідь, пояснення, лекція; наочні – демонстрація, ілюстрація.

За рівнем самостійної розумової діяльності: проблемний; частково-пошуковий; дослідницький; метод проблемного викладання.

Використовуються сучасні інтерактивні форми навчання відповідно до теми заняття: мозковий штурм, дебати, робота в групах, обговорення ситуацій, рольові ігри тощо.

У період дистанційного навчання через вимушені обставини переважно використовуються електронні засоби навчання Google Workspace (Classroom, Gmail, Контакти, Календар, Meet) та MOODLE (moodle.uzhnu.edu.ua).

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Bonita R., Beaglehole R., Kjellström T. Basic epidemiology. World Health Organization. 2006. URL: <http://surl.li/okcep>
2. Glantz Stanton A. Primer of Biostatistics. 7th ed. New York: McGraw Hill. 2012. URL: <https://www.accessscience.com/content/book/9780071781503>
3. Collins L. M. Optimization of Behavioral, Biobehavioral, and Biomedical Interventions: The Multiphase Optimization Strategy (MOST). Springer Cham. 2018. 297 p.
4. Porta M. (Ed.). A dictionary of epidemiology. Oxford university press. 2014. 377 p. URL: https://edisciplinas.usp.br/pluginfile.php/5416431/mod_folder/content/0/dictionary.pdf
5. Громадське здоров'я: навчальний посібник / Грузева Т.С. та інші. Книга-плюс, 2021. 296 с.
6. Єрошкіна Т.В., Полішко Т.М., Ткаченко В.В., Шевченко В.А. Основи методології медико-біологічних досліджень: Навч. посіб. Д.: РВВ ДНУ, 2011. 108 с. URL: <http://surl.li/okbur>
7. Загальна епідеміологія: навчальний посібник / Н.О. Виноград, З.П. Васишин, Л.П. Козак. Медицина. 2021, 5-е перероблене і доповнене видання. Розділ 5-6. 272 с.
8. Біостатистика / Грузева Т. С., Лехан В. М., Огнев В. А. та ін.; за заг. ред. Грузевої Т. С. Нова книга, 2020. 384 с.

Допоміжна література

1. Talboom J., West S., Bimonte-Nelson H. A Primer of Methods in Biobehavioral Research: Improving a Study's Design, Analysis, and Write Up. 2014. DOI: 10.1007/978-1-4939-2159-1_12.
2. European Journal of Public Health. URL: <https://academic.oup.com/eurpub>
3. Терміни в системі громадського здоров'я. Термінологічний словник. Перша частина. Колектив авторів. Ужгород, 2020. 149 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/28863>
4. Терміни в системі громадського здоров'я. Термінологічний словник. Друга частина/ Г.О. Слабкий, І.С. Миронюк, В.В. Брич, В.Й. Білак-Лук'янчук та ін. Ужгород, 2020. 198 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/29287>
5. Терміни в системі громадського здоров'я. Термінологічний словник. Частина третя/ Г.О.Слабкий, І.С. Миронюк, В.В. Брич, В.Й. Білак-Лук'янчук та ін. Ужгород, 2020. 70 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/29635>
6. Методичні рекомендації до практичних занять з до практичних занять студентів громадського здоров'я за предметом «Біостатистика». Ужгород. 2020. 155 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/37372/1/%D0%9C%D0%95%D0%A2%D0%9E%D0%94%D0%98%D0%A7%D0%9A%D0%90%20%20%D0%91%D1%96%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0.pdf>

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Лекційний курс з дисципліни «Сучасні підходи до біо-поведінкових та епідеміологічних досліджень здоров'я населення» (Сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ»).
2. Робоча програма дисципліни «Сучасні підходи до біо-поведінкових та епідеміологічних досліджень здоров'я населення» (Сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ»).
3. Перелік питань, тестових завдань, ситуаційних задач до практичних занять з дисципліни «Сучасні підходи до біо-поведінкових та епідеміологічних досліджень здоров'я населення» (Сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ»).
4. Презентації до тем дисципліни «Сучасні підходи до біо-поведінкових та епідеміологічних досліджень здоров'я населення» (Сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ»).
5. European Public Health Association. URL: <https://eupha.org/health-promotion>